

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

112. Quandonam censeatur quis præsumere seu intendere beneficia talia retinere simul.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

sub privatione ipso jure prohibendo receptionem & retentionem plurium beneficiorum curatorum, aut alias incompatibilium; adeoque non solum innovet constitutionem *c. de multa* (quod loquens de solis curatis, voluit præhabitu curatum vacare ipso jure per assecutionem secundi curati, & eum, qui utrumque simul retinere contendit, privari, præhabito quidem ipso jure, secundo verò per sententiam) sed etiam extendit illam ad quavis beneficia incompatibilia, etsi curata non sint, juxta expressam declarationem S. Congregationis, quæ sic habet: *quod de incompatilibus beneficiis dicitur in illo c. 4. idem intelligendum est de omnibus beneficiis residentiam requirentibus. Et iterum: Congregatio Concilii censuit in residentiam requirentibus, aut alias quomodocumque incompatilibus induci vacationem primi per assecutionem secundi per decretum Trid. sess. 7. c. 4. juxta dispositionem c. de multa: quas declarationes recitant Gonz. Garc. paulò post citandi; & alii passim. Azor. loc. cit. Castrop. loc. cit. n. 3. Gonz. gl. 15. n. 17. dicens indubitanter hodie dum sic tenendum esse, quamvis neutrum ex illis sit dignitas aut curatum, aut etiam Canonicatus, sed ambo omnino simplicia, v. g. Capellanæ residentiam requirentes. Garc. p. II. c. 5. n. 83. citans Zechum de benef. c. 5. n. 4. Gurtier. conf. 10. n. 4. Hojed. ac plurimas Rotæ decis. Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. a. contra Paric. l. 3. q. 3. n. 132. Marc. Ant. Genuen. in p. 2. curia Archiep. Neap. c. 64. n. 4. Piacef. in pr. ep. p. 2. c. 5. n. 56. Prop. de Augustino ad sum. Bullar. Quaranta. causa 6. apud Castrop. item contra Pirh. ad tit. de preb. n. 170. ubi absolute sentit contrarium dicens: jura antiqua, quæ nullibi hanc privationem ipso jure importabant, quoad hæc beneficia non esse correctæ per Trid. sed solum quoad curata, dignitates, personatus; adeoque adhuc quoad simplicia incompatibilia quoad residentiam hæc jura servanda esse, ut nimirum non vacet præhabitu ipso jure ad assecutionem secundi, sed beneficiatus cogi debeat ad resignandum vel dimittendum alterutrum. Item contra Navar. conf. 24. de preb. ubi postquam contrarium asseruisset, addit: si constaret S. Congregationem declarasse, Trid. sess. 7. c. 4. ita esse intelligendum, eaque declaratio à sua Sanctitate confirmata esset, ita fore tenendum; sed quia id non constat, & aliàs ex verbis Trid. id non videatur efficaciter probari posse, non est, quòd ad hanc sententiam nos astringat, item contra Less. de justitia. l. 2. c. 34. n. 144. addentem tamen n. 145. se dictam S. Congregationis declarationem nunquam vidisse, si tamen facta sit, judicare se tenendam, & hujusmodi simplicia convenire in hoc cum in compatilibus primi generis, hoc est, quorum primum ad obtentionem secundi vacat ipso jure. Verum hic iterum observandum, hanc vacationem ipso jure non induci ob requisitam residentiam merè causativam Gonz. gl. 15. n. 20. Sic dum residentia præcisa non requiritur, beneficiatus in loco sui beneficii non residens, ideoque fructus non percipiens, poterit illud beneficium accipere & retinere, & in eo residendo lucrari fructus absque eo, quòd vacet præhabitu. Pirh. loc. cit. n. 169. Et si forte aliunde teneatur alterutrum dimittere, dum utrumque ad sustentationem est sufficiens; eò quòd per ipsum iter, quò minus illud, in cujus loco non residet, sit ipsi frugiferum. Idem est, dum residentia utriusque præcisa non est incompatibilis, qualis esset, si unus esset perpetua; vel amborum residentia incurreret in idem tempus; scèus si in uno teneretur residere, v. g. per men-*

ses 6. qualescunque, in altero per alios 6. menses vel pauciores; quia tunc utriusque residentia satisfacere potest. Pirh. loc. cit. sic in illis Germaniæ Ecclesiis Cathedralibus, in quibus ex recepta immemoriali consuetudine non requiritur residentia totius anni, sed vel medii anni, vel 4. aut paucorum mensium, non est residentia incompatibilis; & vel sic, quantum est ratione residentia, potest tales canonicatus plures simul quis habere. Pirh. loc. cit. n. 132.

Questio III. Num ergo etiam vacent ipso jure ambo talia beneficia simplicia residentia, dum intendit ambo retinere simul, juxta quòd aliàs in Extrav. Execrabilis constitutum expresse de dignitatibus, personatibus, beneficiis curatis?

Respondeo affirmative: Concilium enim Trid. in eo, qui obtinet beneficia, etiam aliàs incompatibilia, inducit ipso jure privationem beneficiorum juxta privationem, quæ SS. Canonibus constituta est; sed privatio ipso jure utriusque beneficii in eo casu statuta est per Extrav. Execrabilis. ergo. Castrop. loc. cit. n. 4. Garc. loc. cit. n. 64.

Questio IIII. Quando nam censetur quia præsumere, seu intendere beneficia talia retinere simul?

Respondeo tunc, quando sciens (aut, ut addit Garc. scire debens) esse incompatibilia, seu vacasse ipso jure præhabitu ad assecutionem secundi, ambo retinet absque eo, quòd opus sit mentione Judicis aut litis motione seu contestatione, ita ut incurrat hanc penam amissionis utriusque, etiam si dum incipit conveniri in judicio, velit illud præhabitu dimittere. Siquidem verba illa Concilii retinere præsumperit, solum denotant dolosam seu malitiosam detentionem, contra quod præcipiunt Canones, saltem ex culpa lata, qualis contrahitur etiam citra talem mentionem, dum lex ipsa satis monet. Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 95. & seq. citans pro hoc n. 98. S. Congregat. declarationem, contra Pirh. de preb. n. 150. & alios, qui cum gl. v. contenderit, tenent non amitti secundum, si ante litis contestationem dimissum primum.

Questio IIII. Qualiter ergo intelligendum illud decretum Trid. sess. 24. c. 17. quo statuit, ut qui obtinet duas parochiales, vel alias incompatibilia ex dispensatione, uno retento, alterum intra 6. menses dimittat.

Respondeo Concilium ibi loqui tantum de beneficiis jam obtentis ante Trid. non autem de obtentis vel obtinendis impofterum post Trid. Pirh. ad tit. de preb. n. 150. Garc. p. II. c. 5. n. 177. citans pro hoc Vegam p. I. c. 6. casu 24. Rodriq. in sum. c. 31. n. 4. &c. quemadmodum etiam in Extravag. Execrabilis, dum in priore ejus parte statuit, ut dimissio unius beneficii ex incompatilibus, fieri debeat intra mensem, loquitur de jam obtentis; siquidem in posteriore parte §. qui uno. ubi agitur de beneficiis deinceps post dictam Extravag. obtinendis, statuit, quòd dimissio primi beneficii debeat fieri statim, & in continenti, ut colligitur ex illis illius verbis: absque mora dispendio: hoc ipsum tamen intelligendo juxta arbitrium boni viri, & post adeptam pacificam possessionem secundi cum aliquo temperamento. Pirh. loc. cit. n. 153. Garc. loc. cit. n. 35. & 37.